

Vragen van het statenlid dhr. Harpe (GroenLinks) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland **2015 nummer 512.**

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake toekomstige kosten KC Borssele

(ingekomen 27-01-2015)

1. Bent u bekend met de studie van WISE d.d. december 2014 inzake "Toekomstige kosten kerncentrale Borssele – heeft Delta genoeg geld?"
2. Kunt u die vraag (heeft Delta genoeg geld?) bevestigend beantwoorden en om welke bedragen gaat het?

Antwoorden van gedeputeerde staten:

1. Ja, wij zijn bekend met het document.
2. Alle kosten van de kerncentrale worden opgenomen in de kostprijs voor de tollers van EPZ. De tollers zijn de afnemers van de gehele elektriciteitsproductie van de kerncentrale (DELTA en RWE), waarvoor zij een tolling prijs betalen.
Onder deze kosten vallen de kosten van personeel en brandstof maar ook de opbouw van de voorziening voor de ontmanteling /amovering en eindberging. Ook de investeringen nodig voor de veilige bedrijfsvoering ("Fukushima proof") en onderhoud worden middels de tolling kosten doorberekend aan de tollers. De tollers betalen deze kosten in de vorm van een maandelijks factuur van EPZ en krijgen in ruil daarvoor de elektriciteitsproductie van de centrale. Dit naar rato van het eigenaarschap.

In 2004 was voor de amovering door EPZ circa € 145 miljoen in rekening gebracht bij de tollers. In 2013 is dit bedrag inmiddels gegroeid tot ruim € 217 miljoen.
Eind 2033 zal, als de ontmanteling van de kerncentrale aan de orde komt, deze "voorziening amovering kerncentrale", zijn gegroeid tot circa € 500 miljoen.

Op dat moment is er, naar de huidige inzichten, voldoende kapitaal opgebouwd om aan de amoveringsverplichting van de kerncentrale te kunnen voldoen.
De verwachte uiteindelijke amoveringskosten bedragen € 489 miljoen (prijsspeil ultimo 2013).

3. Op welke wijze heeft DELTA NV dan wel zijn aandeelhouders rekening gehouden met deze mega investering?
3. Tot 2012 stonden de voor de amovering gereserveerde gelden op de 'gewone' bankrekening van EPZ. Om er zeker van te zijn dat deze ontmantelingsgelden beschikbaar zijn voor dit doel, worden sinds 2012 de ontmantelingsgelden (zoals wettelijk voorgeschreven) stap voor stap in een aparte "Stichting Beheer Ontmantelingsgelden Kerncentrale Borssele" gestort. De Stichting is een extra zekerheid. Het is een soort 'spaarrekening' van een aparte rechtspersoon buiten de N.V. waarop het geoormerkte (uitsluitend te gebruiken voor amovering van de kerncentrale) bedrag komt te staan.
- Er vindt met andere woorden overheveling plaats van de 'gewone' bankrekening van de N.V. EPZ naar de Stichting Beheer Ontmantelingsgelden Kerncentrale Borssele. In het jaar 2012 is van de € 145 miljoen, een eerste storting van € 80 miljoen in het fonds gestopt. Vervolgens wordt per jaar € 15 miljoen in het fonds gestopt. Vermeerderd met de renteopbrengsten, leidt dit tot een ontmantelingsbudget van € 489 miljoen. Eind 2033 is er, naar de huidige inzichten, voldoende kapitaal opgebouwd om aan de ontmantelingsverplichting van de kerncentrale te kunnen voldoen.
- De ontmantelingskosten worden eens per vijf jaar getoetst. De jaarlijkse storting wordt vervolgens aangepast aan de uitkomsten van de nieuwste ontmantelingsstudie. Ook wordt gekeken naar het onder of overrendement van de gelden in de Stichting. De eventuele financiële gevolgen worden in rekening gebracht bij de tollers van EPZ.
4. Volgens het Convenant Kerncentrale Borssele sluit de reactor in 2033 en wordt hij daarna zo snel mogelijk afgebroken. Om aan de 489 miljoen euro te komen zijn er extra maatregelen nodig. EPZ stelt dat dit gaat lukken; *"aan het einde van de levensduur zal ze dit bedrag deels bij haar klanten in rekening hebben gebracht en deels door rendementsgroei hebben verworven"*. Aldus het WISE rapport. Is de cursief gedrukte tekst nog actueel?
4. Ja, deze tekst is nog actueel.
5. Kunt u bij benadering aangeven wat de kosten zijn van het 'Fukushima proof' maken en hoe deze (naar verluid) substantiële kosten mogelijk van invloed kunnen zijn op het financiële wel en wee van DELTA NV?
5. 'Fukushima-proof' is een niet bestaande term. Inmiddels is algemeen bekend dat in het geval van Fukushima de centrale niet voldeed aan de ontwerpeisen die al jaren aan kerncentrales worden gesteld.

Wij brengen in herinnering dat de in 2008 ingestelde Commissie Benchmark, in haar rapport –september 2013- heeft geconcludeerd dat de KCB overtuigend behoort tot

de 25% best presterende kerncentrales in de wereld. Dit is volgens de commissie met name te danken aan het goede oorspronkelijke ontwerp en de voortdurende verbeteringsprogramma's die sinds 1986 zijn uitgevoerd, op grond van periodieke veiligheidsanalyses. De conclusie van de Commissie is een bevestiging dat de veiligheid van de kerncentrale Borssele in orde is.

Nucleaire veiligheidseisen zijn verder de verantwoordelijkheid van nationale nucleaire veiligheidsautoriteiten, i.c. de Kernfysische Dienst (KFD).

Uit concurrentieoverwegingen kunnen geen uitspraken over de aard en de omvang van het investeringsprogramma van de kerncentrale worden gedaan.

EPZ is een zelfstandige onderneming die commercieel opereert in een geliberaliseerde markt. Dit betekent dat bij iedere investering wordt geanalyseerd of deze kan worden terugverdiend met de toekomstige verkoop van elektriciteit.

6. Minister Kamp stelt in zijn brief van 13 oktober 2014, nr. DGETM-PDNIV/14156377: "Ik ben in overleg met EPZ over een herziene planning voor deze maatregelen." Is de minister al klaar met zijn werk en bent u daarover al geïnformeerd?	6. Dit is een zaak tussen de minister en EPZ.
7. Heeft EPZ de toegezegde herziene planning al gemaakt en draagt u daar kennis van?	7. Zie het antwoord op vraag 6
8. Zijn de kosten van de ontmanteling van de KC en het 'Fukushima proof' maken alsmede de kosten van de terugneembare eindopberging (tezamen honderden miljoenen euro's) uiteindelijk van invloed op het financiële wel en wee van DELTA NV?	8. Alle kosten van de ontmanteling van de kerncentrale, kosten in verband met de extra investeringen ten behoeve van de veiligheid (mede naar aanleiding van Fukushima) en de kosten van de terugneembare eindopberging worden in rekening gebracht bij de tollers (DELTA en RWE). Dit betekent dat DELTA 70% van de uiteindelijk kosten van EPZ via de tolling prijs betaalt. Daarmee zijn deze dus van invloed op het financiële wel en wee van DELTA.
9. Is er niet alle reden om de KC alleen al uit financiële overwegingen zo snel mogelijk te sluiten.	9. Nee, zelfs met de extra investeringen die ten behoeve van het verhogen van de veiligheid (mede naar aanleiding van Fukushima en de gebruikelijke 10-jaarlijkse veiligheids-evaluatie) worden uitgevoerd is de kerncentrale één van de goedkoopste productie-eenheden in Nederland.

Voortijdige sluiting zou, naar de huidige inzichten met betrekking tot kostenontwikkelingen, ontwikkelingen in de energieprijzen en toekomstige rendementen, een financieel nadeligere optie zijn dan exploitatie tot en met 2033.

MIDDELBURG, 24 februari 2015

Namens de fractie van Groen Links,

Gedeputeerde staten,

dhr. Harpe

Drs. J.M.M. Polman
A.W. Smit